

er kommen frem med Forslag om Statslaan, er Grunden den, at foruden det Tilbud, som Bankdirektør Heide gjorde om et Tilbud af 200,000 Kr., gjorde han ogsaa et Tilbud om at skaffe Penge ved et Laan, som han vilde tilvejebringe paa billige Vilkaar. Dette Forslag tænkte man ogsaa oprindeligt paa at komme frem med, men ved nærmere Overvejelse fandt man i Ministeriet, at man maatte kunne skaffe Pengene ved et Statslaan paa mindst lige saa billige eller maaske billigere Vilkaar. Spørgsmaalet om at bortforpagte, bortleje eller bortlicitere — hvad man nu vil — det kongelige Teater til et privat Selskab, som skulde drive det, tror jeg ikke, det kan nytte at komme ind paa under denne Forhandling. Jeg tror ogsaa, hvad der er udtalt fra anden Side, at dette vil møde store Vanskeligheder i forskellig Retning; jeg tror ikke, at det godt lader sig gennemføre. Naar det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), som havde Ordet, og hvis Udtalelser jeg i øvrigt i alt væsentligt kan tiltræde, gjorde gældende, at det ikke duede at have en Teaterbestyrelse, som bestod af 2 Personer, men at der maatte være en Mand, som stod i Spidsen, ja saa er det maaske rigtigt, hvis det var muligt at finde en Mand, der var skikket dertil. Vi have jo imidlertid set i tidligere Perioder, at det har kunnet gaa med en Bestyrelse af to eller flere Personer, og den Kommission, som har været nedsat, har ogsaa været af denne Mening, idet den jo udtrykkelig omtaler denne Mulighed. Derimod er jeg enig med det samme ærede Medlem i hans Udtalelse om Monopolet, thi jeg kan ikke se rettere, end at den Rest af Monopol, som er tilbage, maa Teatret beholde, hvis det overhovedet skal være muligt, at det skal kunne bestaa pekuniært. Det er jo, naar det kommer til Stykket, ikke saaledes, som det har været sagt fra forskellige Sider, at hele den nationale Litteratur skulde være udelukket fra Opførelse paa andre Teatre. Det har jo vist sig i disse 10 Aar, at det kun er et mindre Antal, endogsaa et forholdsvis lille Antal af det store Antal Stykker, som det kongelige Teater har, det har været muligt at faa spillet igennem. Og paa de andre vil det kongelige Teaters Monopol være ophævet, for saa vidt de tilhøre den ældre Litteratur. Hvad derimod de yngre Forfattere angaar, er Forholdet jo det, som den ærede Taler udtalte, at for saa vidt den Tid ikke er forløben, i hvilken Forfatterretten varer, er det Forfatterne, der have Retten; det bliver altsaa dem, med

hvem de andre Teatre ville komme til at forhandle, de ville ikke uden videre have Ret til at benytte disse Stykker. Derved kommer vi ind paa det tredje Lovforslag, som jeg ikke har videre Grund til at gaa ind paa. Kun kan jeg sige, at der maa jeg dog vel stole paa, hvad meget teaterkyndige Mænd have udtalt, at det vil være umuligt for det kongelige Teater, naar det kun skal have en Scene, som tilmed er uheldigt indrettet for det reciterende Skuespil og skal bruges til tre forskellige Kunstarter, at konkurrere med de private Teatre, som blive oprettede, og som holde sig til en enkelt Kunstart. Naar man henviser til, at der er Teatre paa andre Steder, som bestaa i Konkurrencen trods det, at der er givet en saadan Frihed, maa man huske paa, at saadanne Teatre ikke ere forpligtede til at sørge for alle tre Kunstarter, de holde sig til en enkelt. I øvrigt vil jeg sige, at jeg kan ganske tiltræde, hvad det ærede Medlem for Odense udtalte, naar han sagde, at det er en Sag, hvormod Regeringen og Rigsdagen bør komme hinanden i Møde, en Sag, som efter min Mening egner sig bedre til Forhandling i et Udvalg end her i Salen. Saa talte det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen); for hans Vedkommende følger det af sig selv, at jeg paa de allerfleste Punkter vil være enig med ham, da han var Medlem af Teaterkommissionen, og det jo er denne Kommissions Arbejder, hvorpaa jeg har støttet det Forslag, jeg har forelagt. Og om der end var et Flertal og et Mindretal i denne Kommission, og han hørte til Mindretallet, og om jeg end væsentlig har fulgt Flertallet og ikke Mindretallet, skønt jeg nok har taget Hensyn til dette, var Forskellen jo ikke større, end at den drejede sig om Ting, hvormod vi maatte kunne forhandle os til Enighed, naar det var os alene, der skulde drøfte denne Sag. Naar der blev talt om Antallet af Skuespillere, er det jo et Spørgsmaal, hvormod der kan debatteres, og hvor jeg nok tror, at det var muligt, at den ærede Taler og jeg kunde komme nærmere til hinanden, end Flertallet og Mindretallet gjorde, hvilket han ogsaa kan se deraf, at jeg ikke fuldt ud har kunnet slutte mig til Flertallet. Derimod tror jeg, det ærede Medlem tog fejl, naar han sagde, at Forslaget gik ud paa, at Bestyrelsen skulde være kongelige Embedsmænd. Det staar der nemlig ikke i Forslaget, der staar kun, at der *kan* gives dem Pensionsret. Og det er rigtignok ikke Meningen, at denne uden videre skulde gives en Mand, fordi han